

نگاه

گشایش مهم در دیپلماسی پارلمانی ایران

امیرعباس قاسمیپور*

- با روی کارآمدن دولت یازدهم و آغاز گفت‌وگوها

با دنیا به زبان دیپلماسی و گشوده‌شدن درهای کشورها مختلف برای رایزنی در حوزه‌های گوناگون، فرصت مغتنمی ایجاد شد تا در فعالیت نهادهای دیگر کشور نیز در عرصه بین‌الملل گشایش ایجاد شود. یکی از مؤثرترین نهادهای بین‌المللی در عرصه دیپلماسی پارلمانی دنیا، اتحادیه بین‌المجالس جهانی با قدمتی ۱۲۶ساله است که ۱۶۶ عضو اصلی و ۱۰ عضو وابسته دارد و کشور ما چه قبل و چه پس از انقلاب، همواره تلاش‌های زیادی برای راهیابی نماینده‌ای به کمیته اجرایی این اتحادیه به کار گرفته بود که به هدف دلخواه ختم نشده بود، اما این خواسته هفته گذشته در ژنو بعد از ۵۰ سال، برای ایران محقق شد. در جریان برگزاری صدوسی‌وسومین اجلاس مجمع اتحادیه بین‌المجالس جهانی یا IPU در هفته پایانی مهر سال ۹۴ در مقر این اتحادیه در ژنو سوئیس، دکتر کاظم جلالی، رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس و عضو گروه بین‌المجالس جمهوری اسلامی ایران به عنوان یکی از دو نماینده مناطق آسیا – پاسیفیک در کمیته اجرایی اتحادیه بین‌المجالس انتخاب شد. اهمیت این انتخاب را می‌توان در بررسی ساختار اتحادیه بین‌المجالس جهانی و جایگاه کمیته اجرایی آن دنبال کرد. اتحادیه بین‌المجالس جهانی با به اصطلاح آی‌پی‌یو (IPU) سازمان چندجانبه و غیردولتی بسیار مهمی، مشکل از پارلمان‌های ملی سراسر جهان است که در سال ۱۸۸۹ میلادی تأسیس شد که مقر دائمی آن در ژنو سوئیس است و رسالت آن، پیشبرد صلح و امنیت از طریق گفت‌وگوهای سیاسی و ارتقای دموکراسی، احترام و رعایت حقوق بشر و همچنین مشارکت در گسترش نهادهای مؤثر نمایندگی و قانون‌گذاری و قبل از هر چیز، تریبونی سیاسی برای نمایندگان مجالس کشورهای مختلف است که با کردهم‌آوری قانون‌گذاران مجالس جهانی، اعم از نمایندگان احزاب حاکم و مخالف دولت، به طور منظم دوبار در سال، مجمع بی‌نظیری برای تبادل نظر،نظرات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ایجاد کرده است. این اتحادیه همچنین با پیشبرد مذاکرات سیاسی و دریش‌گرفتن سازوکارهایی برای پیشگیری از مناقشات و حل و فصل آنها از طریق گفت‌وگوهای چندجانبه و دیپلماسی آرام و موقر پارلمانی، برای ارتقای صلح در جهان می‌کوشد. نهاد مزبور از طریق قطع‌نامه‌ها و گزارش‌های تخصصی، نظرات و مواضع این مجمع پارلمانی جهانی را درباره مسائل و موضوعات حائز اهمیت بین‌المللی اعلام کرده است و توصیه‌ها و پیشنهاداتی را برای درپیش‌گرفتن اقدامات پارلمانی مناسب ارائه می‌کند. اتحادیه بین‌المجالس همچنین به منظور افزایش نقش مشارکت زنان در جهان در حیات سیاسی و اجتماعی، تلاش‌های زیادی انجام داده است. قطع‌نامه‌های اتحادیه بین‌المجالس جنبه الزام‌آور ندارد، اما در پیگیری اهداف موردنظر برای پیشبرد آرام‌های جهان‌شمول به آنها استناد می‌شود. اتحادیه بین‌المجالس درحال حاضر ۱۶۶ عضو اصلی و ۱۰ عضو وابسته دارد و ایران نیز در سال ۱۳۰۹ شمسی، یعنی ۸۵ سال پیش برای اولین‌بار به عضویت آن درآمده است و هم‌اینک از اعضای فعال آن به حساب می‌آید. ارکان اتحادیه بین‌المجالس عبارت‌اند از: مجمع، شورا، کمیته اجرایی و دبیر خانه. مجمع بین‌المجالس مرکب از نمایندگان مجالس است که در قالب هیات‌های تعیین‌شده از سوی اعضای اتحادیه انتخاب می‌شوند. شورای بین‌المجالس نیز متشکل از حداقل سه نماینده از هر کشور با رعایت توازن جنسیتی است. همچنین رئیس شورا، همان رئیس اتحادیه است که براساس سهمیه جغرافیایی برای یک دوره سه‌ساله غیرقابل‌تمدید انتخاب می‌شود. در کنار اینها کمیته اجرایی اتحادیه بین‌المجالس مرکب از رئیس شورای بین‌المجالس، ۱۵ عضو از پارلمان‌های مختلف و رئیس کمیته هماهنگی اجلاس نمایندگان زن مجالس است که رئیس اتحادیه بین‌المجالس با حفظ سمت، ریاست کمیته اجرایی را نیز بر عهده دارد. کمیته اجرایی رکن تصمیم‌ساز و برنامه‌ریز اتحادیه است و در واقع ستون فقرات این سازمان محسوب می‌شود. در اساسنامه اتحادیه برای کمیته اجرایی ۱۳ طبقه در نظر گرفته شده است که ازجمله مهم‌ترین آنها می‌توان به بررسی درخواست کشورها برای عضویت یا تجدید عضویت در اتحادیه و اعلام نتیجه امر به شورای بین‌المجالس برای تصویب، درخواست تشکیل شورای بین‌المجالس در مواقع اضطراری، تعیین تاریخ و محل تشکیل اجلاس‌های شورا و تصویب دستور کار پیشنهادی، پیشنهاد برنامه بودجه سالانه به شورا و بررسی شرایط کاندیداهای دبیر کلی اتحادیه، انتصاب جاسبرسان خارجی و بررسی گزارش‌های مالی و بودجه‌ای اتحادیه اشاره کرد. عضویت در کمیته اجرایی اتحادیه بین‌المجالس اسلامی تنها یک بار و آن هم پیش از تقلاب و در سال ۱۳۴۵ به دلیل تأمین شرایط ناشی از میزبانی تهران از کنفرانس ۵۵ اتحادیه بین‌المجالس، به مدت دو سال در اختیار احمد متین‌دفتری قرار گرفته بود؛ ازهمین‌رو انتخاب کاظم جلالی می‌تواند فرصتی مناسب و مغتنم برای جمهوری اسلامی ایران و نشانه‌ای از توفیق دیپلماسی پارلمانی در دوره نهم قانون‌گذاری مجلس باشد.

کارشناس امور بین‌الملل و اتحادیه بین‌المجالس جهانی مجلس شورای اسلامی

هاشمی رفسنجانی:

اگر بنا باشد برای منافع کشور مذاکره کنیم، باید به قرآن مراجعه کنیم

روابط‌عمومی مجمع تشخیص مصلحت نظام: آیت‌الله

هاشمی‌رفسنجانی در گردهمایی سفرا و نمایندگان ایران در خارج از کشور، در سخنانی، حضور در این همایش را به‌ویژه در شرایط پسا‌برجام، به فال نیک گرفت و گفت: «همه شما بزرگواران که در خارج از ایران از منافع و سیاست‌های جمهوری اسلامی ایران دفاع و حفاظت می‌کنید، می‌دانید و مطمئناً حس می‌کنید که فضای جهانی به نفع جمهوری اسلامی تغییر یافت». هاشمی با تأکید بر این نکته که «دکتر روحانی گروهی باتجربه را به مدیریت دکتر ظریف انتخاب کرد»، گفت: «تیم مذاکره‌کننده ایران هم در جهادی سیاسی وارد میدانی شده بودند که نه‌تنها هیات سیاسی شش کشور بزرگ آمریکا و اروپا، بلکه اتحادیه اروپا هم آمده بودند که در مذاکرات، ایران را مجاب کنند که سرانجام خود مجاب شدند». رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، با یادآوری شرایط مذاکرات سیاسی در مجامع بین‌المللی، به سختی کار تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران تأکید کرد و گفت: «فرزندان ایران اسلامی کاری کردند که به عنوان افتخار ایرانیان در تاریخ دیپلماسی دنیا جودان شده است».

آیت‌الله «هاشمی‌رفسنجانی» فهم سیاسی مردم برای درک ترغیب سخت را نقطه آغاز حرکت اصلاحی انقلاب اسلامی از انتخابات ریاست جمهوری سال ۹۲ دانست و گفت: «یک بار دیگر حقانیت ایران و فرهنگ اسلامی مردم آن به جهانیان ثابت شد که برخلاف تبلیغات رسانه‌های معاند، جمهوری اسلامی ایران به دنبال تعامل سازنده با دنیاست». رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، در ادامه سخنان خویش با تشریح اتفاقات مقطع صلح حدیبیه تا فتح مکه، به بهانه‌گیری‌های مشرکان در چگونگی تدوین متن صلح‌نامه و انعطافات پیامبر اسلام(ص) پرداخت و گفت: «نتیجه آن انعطافات، تسامو پیروزی‌های درخشان اسلام است که نهایتاً به فتح مکه رسید».

آیت‌الله «هاشمی‌رفسنجانی» با تأکید بر این نکته که «بعضی‌ها فکر می‌کنند سوره فتح و تغییر «فتحاً مبیناً» برای فتح مکه است، اما براساس اسناد متقن تفسیری، در شان صلح حدیبیه و سیاست بسیار روشن پیامبر اکرم(ص) است»، گفت: «در همان مقطع بعضی از مدعیان مسلمانی، بر اقدامات پیامبر اکرم (ص) خرده می‌گرفتند، اما آن شخصیت بزرگوار مصلحت اسلام و مسلمانان را بیشتر از همه می‌خواستند و حاصل آن سیاست ایشان، فتح بدون خونریزی مکه است که در حرم الهی برای مردم سخن گفتند و تأکید کردند به جز شش نفر همه مردم مکه آزادند و این مکمل فتوحات

فارس: رئیس دادگاه ویژه روحانیت با اشاره به اینکه دستگیری یکی از روحانیون به نام «م-ن» ربطی به شکایت یکی از مراجع تقلید ندارد، گفت: «این فرد دارای حکم محکومیت بود که این بازداشت برای اجرای آن حکم است». حجت‌الاسلام محمدجعفر منتظری، رئیس دادگاه ویژه روحانیت در حاشیه سفر رئیس قوه قضائیه به استان مازندران در جمع خبرنگاران در مورد دلایل بازداشت یک روحانی در شهر قم به نام م-ن و اینکه برخی رسانه‌های بیگانه علت بازداشت وی را شکایت یکی از مراجع تقلید مطرح کرده‌اند، گفت: «برخلاف اعلام رسانه‌های بیگانه این بازداشت هیچ ربطی به شکایت آیت‌الله مکارم شیرازی ندارد و اینها حرف‌های دروغ رسانه‌های بیگانه است.

علی‌اکبر علینوری

دیگر بود، چون عشایر عرب پشت سر هم مسلمان می‌شدند». ایشان پس از مقایسه برخی ایرادهای آن روزهای مدعیان مسلمانی به پیامبر(ص) با اعتراضات و تخریب‌هایی که این روزها در حق فرزندان مسلمان ایران انجام می‌دهند، گفت: «اگر بنا باشد برای منافع کشور و نجات مردم از خطر جنگ و تهدید، مذاکره کنیم، باید به قرآن مراجعه کنیم که بهترین آیات را درباره صلح‌خواهی دارد».

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام در ادامه سخنان خویش به تشریح و تحلیل شرایط کشور برای مسائل هسته‌ای پرداختند و با اشاره به عزم جزم رهبری نظام، دولت و ملت، گفت: «تأیید برجام در مجلس هم نشان می‌دهد اقدامات تیم مذاکره‌کننده براساس منافع نظام و مخالفت‌های برخی‌ها فقط برای اهداف سیاسی بوده است».

سیاست

تسخیر سفارت به روایت مرحوم سیداحمد خمینی

با آمریکایی‌ها تنها در مواردی که به نفع ملت باشد، مذاکره می‌کنیم

او همچنین درباره آینده رابطه ایران و آمریکا گفت: رابطه ایران و آمریکا بستگی دارد به اینکه ببینیم تا چه حدودی این رابطه به نفع ملت ماست. امام در اعلامیه‌ای که برای عدم قبول آن دو نفر نماینده کارتر دادند، نوشته بودند رابطه بین ایران و آمریکا تنها موقعی می‌تواند برقرار باشد که شاه را به ما برگردانند. در غیراین صورت هرگز ما رابطه‌ای برقرار نخواهیم کرد و از طرفی ما با آنها تنها در بعضی از مواردی که به نفع ملت ایران باشد، مذاکره می‌کنیم.

او همچنین در پاسخ به این سؤال که اگر آمریکا شاه را به ایران پس نداد؛ با گروگان‌ها چه می‌کنیم؟ گفت که در آن موقع به فرمان امام، همان‌طور که فرمودند، گروگان‌ها را در اینجا محاکمه می‌کنیم و آنچه که محاکم ما قضاوت کنند، طبق همان عمل می‌کنیم. اگر آمریکا به ما شاه را پس ندهد، بنا به دستور امام ما اینجا را نگه می‌داریم و محاکمه می‌کنیم و رابطه به همین صورت باقی می‌ماند. فعلاً هیچ تغییری پیدا نمی‌کند و فشار افکارعمومی و به طور کلی برگشت افکارعمومی آمریکا موجب می‌شود که آمریکا نتواند این کار را بکند.

او همچنین درباره مدت‌زمان نگهداری گروگان‌ها در ایران گفت: نگهداری گروگان‌ها همان‌طوری که برادران پیرو خط امام گفتند، بستگی دارد به خواست ملت ما که آن خواست را هم امام اعلام کردند و این اظهارنظر من نمی‌تواند هیچ‌گونه مضمث‌رمر باشد. او ادامه داد: مدارک به‌دست‌آمده نشان می‌دهد که سفارت در خرابکاری‌های کردستان و خوزستان و تعطیلی مدارس و اینکه چه کارهایی باید بکنند تا مدارس تعطیل نشود و نیز نسوع تظاهراتی که باید برای دفاع از آیندگان- پیغام امروز- تهران مصور و چند روزنامه دیگر انجام شد، همه اینها نشان می‌دهد که چه افرادی با اینها ارتباط داشتند و اینها برای پیاده‌کردن نقش خودشان چه فعالیت‌هایی می‌کردند. بنابراین ما یقین داریم که اینجا تنها یک سفارتخانه نبود و اینهایی هم که الان آزاد شدند، جاسوس نیستند و آن افرادی که تا عصر آزاد می‌شوند که شاید تعدادشان به ۱۰ نفر برسد، آنها هم به پرونده‌هایشان رسیدگی می‌شود.

او همچنین در پاسخ به این سؤال که اگر آمریکا شاه را به ایران پس نداد؛ با گروگان‌ها چه می‌کنیم؟ گفت که در آن موقع به فرمان امام، همان‌طور که فرمودند، گروگان‌ها را در اینجا محاکمه می‌کنیم و آنچه که محاکم ما قضاوت کنند، طبق همان عمل می‌کنیم. اگر آمریکا به ما شاه را پس ندهد، بنا به دستور امام ما اینجا را نگه می‌داریم و محاکمه می‌کنیم و رابطه به همین صورت باقی می‌ماند. فعلاً هیچ تغییری پیدا نمی‌کند و فشار افکارعمومی و به طور کلی برگشت افکارعمومی آمریکا موجب می‌شود که آمریکا نتواند این کار را بکند.

او همچنین در پاسخ به این سؤال که اگر آمریکا شاه را به ایران پس نداد؛ با گروگان‌ها چه می‌کنیم؟ گفت که در آن موقع به فرمان امام، همان‌طور که فرمودند، گروگان‌ها را در اینجا محاکمه می‌کنیم و آنچه که محاکم ما قضاوت کنند، طبق همان عمل می‌کنیم. اگر آمریکا به ما شاه را پس ندهد، بنا به دستور امام ما اینجا را نگه می‌داریم و محاکمه می‌کنیم و رابطه به همین صورت باقی می‌ماند. فعلاً هیچ تغییری پیدا نمی‌کند و فشار افکارعمومی و به طور کلی برگشت افکارعمومی آمریکا موجب می‌شود که آمریکا نتواند این کار را بکند.

او همچنین در پاسخ به این سؤال که اگر آمریکا شاه را به ایران پس نداد؛ با گروگان‌ها چه می‌کنیم؟ گفت که در آن موقع به فرمان امام، همان‌طور که فرمودند، گروگان‌ها را در اینجا محاکمه می‌کنیم و آنچه که محاکم ما قضاوت کنند، طبق همان عمل می‌کنیم. اگر آمریکا به ما شاه را پس ندهد، بنا به دستور امام ما اینجا را نگه می‌داریم و محاکمه می‌کنیم و رابطه به همین صورت باقی می‌ماند. فعلاً هیچ تغییری پیدا نمی‌کند و فشار افکارعمومی و به طور کلی برگشت افکارعمومی آمریکا موجب می‌شود که آمریکا نتواند این کار را بکند.

او همچنین در پاسخ به این سؤال که اگر آمریکا شاه را به ایران پس نداد؛ با گروگان‌ها چه می‌کنیم؟ گفت که در آن موقع به فرمان امام، همان‌طور که فرمودند، گروگان‌ها را در اینجا محاکمه می‌کنیم و آنچه که محاکم ما قضاوت کنند، طبق همان عمل می‌کنیم. اگر آمریکا به ما شاه را پس ندهد، بنا به دستور امام ما اینجا را نگه می‌داریم و محاکمه می‌کنیم و رابطه به همین صورت باقی می‌ماند. فعلاً هیچ تغییری پیدا نمی‌کند و فشار افکارعمومی و به طور کلی برگشت افکارعمومی آمریکا موجب می‌شود که آمریکا نتواند این کار را بکند.

منهای پایتخت

اطاعت از رهبری، اطاعت از امام زمان (عج) است

● **ایرنا:** اهواز: آیت‌الله عبدالکریم فرحانی، معاون آموزش حوزه‌های علمیه کشور، گفت: اطاعت از رهبر معظم انقلاب به عنوان ولی‌امر مسلمین جهان، اطاعت از امام زمان (عج) است. او در آیین آغازین رزمایش «الی بیت‌المقدس» با عنوان مدافعان حرم، خطاب به نیروهای عملیاتی حاضر در رزمایش گفت: اگر امروز در عراق، سوریه، یمن و جای جای جهان، مردم به سمت اسلام، شیعه و امام‌حسین (ع) حرکت می‌کنند، به علت استقامت و بصیرت شماست. او با گرامیداشت یاد و خاطره شهدای مدافع حرم گفت: شما برای پیغمبر خدا می‌جنگید و مردم را به دین خدا دعوت می‌کنید و امروز ما از وجود مقدس امام‌زمان(عج) در بیعت با نایش اطاعت می‌کنیم. او ادامه داد: خداوند به شما بصیرتی داده که در غیبت امام‌زمان(عج) در اطاعت از نایب برحقش، از دین خدا دفاع کرده و حاضرد.

مرحله اول رزمایش مدافعان حرم در شهرهای شمالی خوزستان

● **تسنیم:** دزفول: هم‌زمان با سراسر خوزستان، مرحله اول رزمایش بزرگ مدافعان حرام با حضور گسترده بسیجیان در شهرهای شمالی خوزستان آغاز شد. عبدالامیر محتشمی‌راد، فرمانده سپاه دزفول، گفت: رزمایش بزرگ بسیجیان گردان‌های بیت‌المقدس و امام‌حسین (ع) از روز پنجشنبه در دزفول آغاز شده است. او افزود، این رزمایش به مدت دو روز و با حضور گردان‌های واکنش سریع بیت‌المقدس سپاه ناحیه دزفول و با نام مدافعان حرم در یادگان قدس دزفول برگزار می‌شود. او ادامه داد: توجه به حفظ و افزایش آمادگی نیروهای نظامی و راهکارهای گسترش توان دفاع از مرزهای اعتقادی و جغرافیایی کشور، ازجمله اهداف برگزاری این رزمایش در سراسر استان است. نخستین مرحله رزمایش بزرگ ۳۰ هزار نفری مدافعان حرم در استان خوزستان، به منظور ارائه جدیدترین تاکتیک‌های دفاعی، امنیتی و مظلوم‌باری از روز پنجشنبه در سرتاسر استان آغاز شده است.

توضیحات درخصوص لغو سخنرانی نبویان در دانشگاه نفت

● **ایرنا:** دزفول: سخنرانی حجت‌الاسلام «نبویان» نماینده تهران در مجلس شورای اسلامی که قرار بود روز چهارشنبه به مناسبت سیزدهم آبان در دانشگاه نفت برگزار شود، به دلیل نداشتن مجوز از سوی هیات نظارت دانشگاه برگزار نشد. عزیزالله شهبازی، معاون استاندار خوزستان و فرماندار ویژه آبادان، درباره وقایع اخیر در شهرستان، گفت: سخنرانی‌ها، مراسم‌های سیاسی و میتینگ‌های دانشگاه‌ها تحت قانون و مقررات خاصی برگزار شده و براساس قانون و مقررات دانشگاه است. او ادامه داد: درخواست برگزاری مراسم سخنرانی حجت‌الاسلام نبویان به مناسبت ۱۳ آبان، از سوی بسیج دانشجویی دانشگاه نفت آبادان به هیات نظارت دانشگاه ارائه شد که این هیات، متشکل از مسئول نمایندگی ولی‌فقیه در دانشگاه، رئیس دانشگاه و اعضای دیگر، با برگزاری آن، موافقت نکردند. او افزود: در این هیات، جز مسئولان دانشگاه، هیچ‌کدام از مسئولان استانی، عضو آن نیستند و مجوزی برای برگزاری این سخنرانی صادر نشده بود که این مجوز لغو شود. معاون استاندار خوزستان تأکید کرد: دانشگاه نفت آبادان به‌عنوان یکی از دانشگاه‌هایی که همیشه در علم و تحصیل و فضای سیاسی، شهره همگان بوده است، در سال‌های گذشته میزان شخصیت‌های اصولگرا و اصلاح‌طلب بوده است و ادعاهای برخی مبنی بر اینکه دولت درصدد است فضای نقد را در دانشگاه محدود کند، فرافکنی است. او در ادامه سخنانش با رد برخی ادعاها مبنی بر اینکه دولت درصدد است فضای نقد را محدود کند، گفت: با وجود اینکه هیچ درخواستی برای برگزاری این مراسم به مسئولان مربوطه ارائه نشده بود، سخنران این مراسم، موضوع‌های موردنظر خود را در فضای آزاد بیان کرد. شهبازی تأکید کرد: دانشگاه نفت، برگزاری سخنرانی با تجمع یا میتینگ سیاسی، باید براساس آیین‌نامه تجمعات برگزار شود و این مراسم در مسجدی در فضای آرام، با تمهیدات نیروی انتظامی و پلیس راهور برگزار شد و بدون حاشیه پایان یافت.

فرمانده سپاه کردستان: دولت‌مردان در عرصه دیپلماسی انقلابی عمل کردند

● **ایرنا:** **سنجد:** سردار محمدحسین رجبی، فرمانده سپاه بیت‌المقدس کردستان گفت: دولت‌مردان جمهوری اسلامی به کمک مردم در عرصه دیپلماسی و به‌ویژه در زمینه مذاکرات هسته‌ای، انقلابی عمل کردند. او افزود: پیامدِری، استقامت و تحمل مردم در جریان هسته‌ای بود که این فرصت را به دولت‌مردان داد تا عرصه را بر قدرت‌های زورگو و مستکبر تنگ کنند. او افزود: با مقاومت مردم، نظام جمهوری اسلامی به‌عنوان یک قدرت و کشور تأثیرگذار در مسائل جهانی مطرح شده است. سردار رجبی ادامه داد: در جریان هسته‌ای نیز جبهه تحریم علیه نظام اسلامی گسترده و به قول خود دشمنان فلج‌کننده بود، اما نتوانستند کاری از پیش ببرند.